

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 13 Maj 1879, kl. 12 midd.

Utlåtande, med förslag till ändringar och tillägg i bankoreglementet i följd af Riksdagens beslut med anledning af tillämnad indragning af de enskilda bankernas sedlar å fem kronor.

Sedan Riksdagen till behandling förehaft Sammansatta Banko- och Lag-Utskottets Utlåtande N:o 1, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om åtgärder i och för upphörande af de enskilda bankernas rätt att utgifva sedlar, lydande å fem och tio kronor, samt dervid lemnat Banko-Utskottet uppdrag att till Riksdagen inkomma med förslag till de ändringar i bankoreglementet, hvilka af Riksdagens beslut i denna fråga kunde föranledas, får Utskottet, efter fullmäktiges i Riksbanken hörande, utlåtande i omförmälda hänseende härmed afgifva.

Enär samtliga Riksdagens beslut i nyssberörda ärende blifvit fattade under förutsättning att Kongl. Maj:t komme att förordna om upphörande vid innevarande års utgång af de enskilda bankernas rätt att utgifva sedlar å fem kronor, och vid sådant förhållande några ändringar i bankoreglementet på grund af samma beslut icke blifva erforderliga, med mindre Kongl. Maj:t föreskrifver sedelindragningen vid nyssnämnda tidpunkt, hvilket åter icke torde före riksdagens avslutande blifva veterligt, har Banko-Utskottet funnit de stadganden, som i anledning af Riksdagens omförmälda beslut skola i bankoreglementet

införas, tills vidare endast böra vilkorligen till efterrättelse meddelas; och hemställer Utskottet derföre,

1:o.

att vid slutet af bankoreglementet måtte införas följande

Vilkorliga stadganden

att i stället för motsvarande paragrafer af detta reglemente tillämpas, derest enskilda bankernas rätt till utgifvande af sedlar å fem kronor med utgången af år 1879 upphör samt den utaf Riksdagen för dess del beslutade ändring i lagen för Rikets Ständers Bank den 1 Mars 1830 varder af Kongl. Maj:t fastställd:

Nuvarande lydelsen:

§ 3.

Riksbankens grundfond skall, utan beräkning af Riksbankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljkabinett, utgöra *tjugufem* millioner kronor.

(Jfr. § 4, i lagen för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830, sådan denna § lyder i Kongl. kungörelsen den 25 September 1874.)

§ 4, noten:

De reserverade medlen utgöras för närvarande af:

a) 742,045 kronor 97 öre, återstående behållning af Riksbankens vinstmedel för åren 1866—1873 och af Riksdagen reserverade "till framtida förfogande";

b) 1,251,534 kronor 96 öre, hvilka enligt 1875 års Riksdags beslut skola begagnas till inköp af utländska statspapper, att vid behof användas

Vilkorligen föreslagen lydelse:

§ 3.

Riksbankens grundfond skall, utan beräkning af Riksbankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljkabinett, utgöra *tretio* millioner kronor.

§ 4, noten:

De reserverade medlen utgöras för närvarande af 1,933,398 kronor 38 öre, hvilka enligt 1878 och 1879 årens Riksdagens beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

för att stärka Riksbankens metalliska kassa;

c) 1,302,827 kronor 39 öre, hvilka enligt 1876 års Riksdags beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, för enahanda ändamål, som nyss blifvit nämndt, begagnas till inköp af goda statspapper i utländskt mynt; och

d) 2,314,156 kronor 81 öre, hvilka enligt 1877 och 1878 årens Riksdagens beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

§ 6.

Mom. 1. — — — — —

Mom. 2. Såsom Riksbankens sedelstock anses och beräknas:

- a) utelöpande sedlar;
- b) på folioräkningar innestående medel, hvilka skola vid anfordran tillhandahållas;
- c) beloppet af utelöpande postvexlar.

Mom. 3. Sedelstöcken, sålunda beräknad, får aldrig uppgå till mera än högst *tretio* millioner kronor utöfver sammanlagda beloppet af följande Riksbankens tillgångar

- a) metalliska kassan enligt nästföregående §;
- b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande guld och silfver i myntad eller omyntad form; och

§ 6.

Mom. 1. — — — — —

Mom. 2. Såsom Riksbankens sedelstock anses och beräknas:

- a) utelöpande sedlar;
- b) på folioräkningar innestående medel, hvilka skola vid anfordran tillhandahållas; och
- c) beloppet af utelöpande postvexlar.

De Riksbankens sedlar, hvilka, jemlikt § 15 mom. 4, blifvit såsom vaxlingsförskott till enskild bank utlemnade, beräknas icke såsom utelöpande, annat än i den mån desamma blifvit af enskild bank i rörelsen utsläppta eller mot räntegodtgörelse öfvertagna.

Mom. 3. Sedelstöcken, sålunda beräknad, får aldrig uppgå till mera än högst *tretiofem* millioner kronor

c) andra hos bankinrättningar eller handelshus å utrikes ort innesående medel.

utöfver sammanlagda beloppet af följande Riksbankens tillgångar, nemligen:

a) metalliska kassan enligt nästföregående §;

b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande guld och silfver i myntad eller omyntad form; och

c) andra hos bankinrättningar eller handelshus å utrikes ort innesående medel.

§ 12.

Mom. 1. Fullmäktige bemyndigas att köpa och åter försälja vaxlar, betalbara å utrikes ort, dragna på sex månader eller kortare tid, äfvensom att genom annat aftal öfvertaga utländsk valuta och densamma åter aflåta.

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmäktige att hafva innesående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa vaxlar eller anvisningar, eller ock använda dem till förstärkning af guld- och silfverförrådet i Riksbanken. Guld och silfver, som sjöledes införes, skall mot sjöfara försäkras.

Mom. 3. Med aktade och säkra utländska bankinrättningar och handelshus ega fullmäktige öppna löpande räkning i Riksbankens böcker på vilkor, som af fullmäktige för hvarje särskildt fall bestämmas, samt att, när fullmäktige finna sådant tjenligt, å dylik räkning äfven lemna tillfälliga förskott.

§ 12.

Mom. 1. Lika med nuvarande lydelsen i mom. 1.

Mom. 2. Lika med nuvarande lydelsen af § 13.

Mom. 3. Lika med nuvarande mom. 2.

Mom. 4. Lika med nuvarande mom. 3.

§ 13.

Fullmäktige bemyndigas likaledes att in- eller utrikes köpa och sälja in- och utländska obligationer och statspapper.

§ 14.

Mom. 1. Riksbankens metalliska kassa får icke bibehållas vid lägre belopp, än *tio* millioner kronor.

Mom. 2. Visar metalliska kassan benägenhet att nedgå till det här ofvan bestämda minsta belopp af *tio* millioner kronor, böra fullmäktige i tid vidtagna de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen, eller medelst anlåtande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

Mom. 3. Utländsk kredit i form af lån eller kreditiv må begagnas till belopp af högst *tolf* millioner kronor; och har Riksdagen i sådant afseende hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t, uppå fullmäktiges anmälan i ämnet, täcktes låta bemedla det af fullmäktige för Riksbankens säkerhet

§ 13.

Mom. 1. Riksbankens metalliska kassa, hvars lägsta belopp varit bestämdt till *tio* millioner kronor, höjes till *femton* millioner kronor och får derefter icke vid lägre belopp bibehållas.

Mom. 2. Visar metalliska kassan benägenhet att nedgå till det här ofvan bestämda minsta belopp af *femton* millioner kronor, böra fullmäktige i tid vidtagna de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen, eller medelst anlåtande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

§ 14.

Fullmäktige ega att, när de finna sådant erforderligt, för Riksbanken begagna utländsk kredit i form af lån eller kreditiv till belopp af högst sjutton millioner kronor; och har Riksdagen i sådant afseende hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t, uppå fullmäktiges anmälan i

nödigt ansedda lånet under den form, som för ändamålet kan finnas erforderlig, samt å ett sådant lån meddela dess nådiga garanti.

ämnet, täcktes låta bemedla det af fullmäktige för Riksbankens säkerhet nödigt ansedda lånet under den form, som för ändamålet kan finnas erforderlig, samt å ett sådant lån meddela dess nådiga garanti.

§ 15.

Mom. 1. — — — — —

Mom. 2. — — — — —

Mom. 3. — — — — —

Mom. 4. För invexling i landsorten af förslitna sedlar å fem riksdaler eller kronor och derunder ega fullmäktige att vidtaga nödiga åtgärder.

Mom. 5. — — — — —

Mom. 6. — — — — —

Mom. 7. — — — — —

§ 15.

Mom. 1. — — — — —

Mom. 2. — — — — —

Mom. 3. — — — — —

Mom. 4. För invexling i landsorten af förslitna sedlar å fem riksdaler eller kronor och derunder ega fullmäktige att vidtaga nödiga åtgärder.

Enskilda banker med rätt att utgifna egna banksedlar berättigas att, såvida de åtaga sig att vid sinahufvud- och afdelningskontor invexla Riksbankens förslitna sedlar å fem kronor och lägre valörer, från och med ingången af år 1880 och intill slutet af år 1884 i Riksbanken mot säkerhet, som af fullmäktige godkännes, undfå vevlingsförskott i riksbankssedlar, lydande å fem kronor, intill ett belopp för hvarje enskild bank, motsvarande hvad, enligt från Kongl. Finansdepartementet meddelad uppgift, banken under de sist förflutna tolf månaderna före indragningen haft i medeltal af egna femkronesedlar utelöpande.

Räntan å detta förskott får för de banker, som derom göra framställning, beräknas allenast å den del deraf, som enligt den enskilda bankens räkenskaper är för hvarje dag utelöpande, samt utgår under år 1880 med två procent och under följande år intill utgången af år 1884 med tre procent

för år samt erlägges af de enskilda bankerna kvartalsvis inom en half månad efter kvartalets utgång.

Enskild bank, som önskar erlägga ränta allenast å den utelöpande delen af vexlingsförskottet, skall, i enlighet med hvad beträffande uppgifter om Riksbankens ställning är bestämdt, för hvarje vecka eller, när månad ej slutar å lördag eller söndag, för sista hela veckan jemte återstående dagar i månaden samt för den månad börjande veckodel jemte första hela vecka i månaden till Riksbanken insända af det vid enskilda banken anställda ombud attesterad uppgift å den del af vexlingsförskottet, som hvarje dag i veckan varit utelöpande; om hvilka uppgifters afgifvande, äfvensom i fråga om kontrollen öfver de enskilda bankernas räkning med Riksbanken samt öfver femkronesedlarnas indragning, Kongl. Maj:t må, efter fullmäktiges i Riksbanken hörande, meddela erforderliga bestämmelser.

2:o.

att förberörda paragrafer 3, 6, 12, 13, 14 och 15 samt noten till paragraf 4 i bankoreglementet måtte, intill dess ofvannämnda vilkorliga stadganden vinna tillämpning, bibehållas oförändrade, med undantag af nyssnämnda not, hvilken, med afseende å innevarande Riksdags beslut att af nästlidna års vinst å Riksbankens rörelse skall till Riksbankens reserverade medel läggas ett belopp af 1,322,833 kronor 25 öre att användas på enahanda sätt, som vid de senaste riksdagarne blifvit beträffande den för Riksbanken behållna vinstandelen bestämdt, torde böra er-

hålla följande förändrade lydelse:
 Nuvarande lydelse: *) De reserverade medlen utgöras
 för närvarande af
 a |
 b | oförändrade.
 c |
 d) 3,636,990 kronor 6 öre, hvilka,
 enligt 1877, 1878 och 1879 årens
 Riksdagars beslut, skola, då full-
 mäktige i Riksbanken finna sådant
 lämpligen kunna ske, begagnas till
 inköp af goda utländska statspapper,
 hvilka vid behof kunna användas
 för att stärka Riksbankens metalliska
 kassa;

och 3:o.

att vid förberörda §§ 3, 6, 12, 13, 14 och 15 i
 bankoreglementet må vid detsamma tryckning göras
 hänvisningar till ofvan omförmälda vilkorliga stad-
 ganden.

Stockholm den 13 Maj 1879.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.
